

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglasa
se sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Naše gospodarstvo

Beograd, 23. januarja.

Skupščinski finančni odbor je obravnaval na svoji včerajšnji seji proračun ministrstva za trgovino in industrijo. Na dnevnem redu včerajšnjih razmotrivanj je bil predvsem izčrpen ekspozicija ministra za industrijo in trgovino dr. Milana Vrbanića. V tem ekspoziciji se zrcalijo osnovni obrisi naše trgovinske politike in našega gospodarstva vobče.

V naši državi je 620 zasebnih bank in 61 samoupravnih hranilnic. Pod zaščito pa je trenutno 322 zasebnih bank in 23 samoupravnih hranilnic. Zmrzane vloge so se v poldrugem letu skrčile od 4308 milijonov na 3599 milijonov, vloge pa so narasle od 3647 milijonov na 4965 milijonov din. Spričo tega je bila naša zunanja trgovina tudi lani zelo aktivna, zlasti radi splošne konjunktore in spričo ugodnosti, ki so bile dosežene s trgovinskimi pogodbami. Obseg zunanje trgovine je dosegel stopnjo, kakršne od leta 1933 ni bilo. Napram letu 1936 je narasel izvoz za 50%, uvoz pa za 30%.

Veren izraz naše trgovinske politike je plačilni promet. Z Nemčijo se je plačilni promet zelo izboljšal, napram Avstriji in Češkoslovaški je dosegel zadovoljivo stopnjo, dočim obstojajo še vedn večje plačilne težkoče v naši trgovini z Grčijo in pa Italijo. Dogovori z Nizozemsko, Veliko Britanijo, Švedsko in Dansko so rodili v praksi prav dobre sadove, kakršne bosta nedvomno prinesla tudi nova dogovora s Francijo in Belgijo.

Minister dr. Vrbanić je označil našo trgovinsko politiko kot načrtno ter dosledno. Industrijska politika je v skladu z agrarno sestavo naše gospodarske strukture, pri čemer pa so seveda upoštevani tudi interesi industrije in potrebe državne obrambe. Naša industrija je povečala svojo proizvodnjo. V naši državi je danes 3000 industrijskih podjetij. Po njihovih industrijskih proizvodih je bilo povpraševanje zelo živahno. Ni pa, kakor je dejal trgovinski minister dr. Vrbanić, vpliv kartelov na naše gospodarstvo tak, kakor misli javnost. V Jugoslaviji je prijavljenih 78 kartelov, v katerih je vključenih 345 tvrdk, od katerih je 130 industrijskih, 159 obrtniških, 2 trgovskih, 2 prometni in 44 zavarovalnih, tako da predstavlja število karteliranih podjetij samo 4,3%. Najbolj kartelizirana je kemična industrija, nadalje kovinska industrija ter industrija papirja in lepenke, kjer obsegajo karteli le 3% vseh podjetij.

Naše obrtniško gospodarstvo pa kaže v dobi tehnike, industrijskega napredka in velikih kapitalističnih podjetij vse večje motnje. Naše obrtnišvo je na sredini med kemijskim in mestnim gospodarstvom, med delom in glavnicjo, je v živcu vsega našega gospodarstva. Radi tega njegovega posebnega položaja v gospodarstvu vodi v smislu ekspozicije trgovinskega ministra sedanja vlada svojo obrtniško politiko s kompromisi med socialno političnimi in gospodarsko političnimi ukrepi. Posebno močno je narasla v letu 1937 gradbena obrt, ki se je v prvih 8 mesecih leta 1937 povečala za 871 obrtov. Zlasti po manjših mestih se je število gradbenih obrtov zelo pomnožilo.

Tudi v tujskem prometu se zrcali obseg gospodarskih sil ter interesov. Ni ga državljana, ki ne bi priznaval tujskemu prometu velikega pomena, ki ga ima za naše narodno gospodarstvo. Vremenske prilike v preteklem letu so po-

Tudi Giannini ni uspel

London ne nudi Italiji nobenih kreditov, dokler...

LONDON, 24. januarja. Nova prizadevanja predstavnikov italijanskih industrijskih krogov, da dobijo v Londonu posojilo, so se razbila. V tej zadevi je vodil razgovore z londonskimi bančniki ameriški Italijan Giannini. Po informacijah so bili gotovi londonski krogi pripravljeni, da proučijo italijanske ponud-

be, vendar pa so bili odločilni namigi britanskih službenih krogov, v smislu katerih si britanska vlada ne želi takšnih finančnih transakcij, dokler traja med Italijo in Anglijo še vedno močna diplomatska napetost in dokler se Italija ne pobotja z Anglijo.

Belgija — zvezna država po vzorcu Švice!?

BRUSELJ, 24. januarja. Socialistični narodni poslanec Truffart bo v kratkem predložil parlamentu zakonski osnutek o organizaciji Belgije kot zvezne države. V smislu tega načrta bi tvorila Belgijo tri zvezna ozemlja, in sicer ilamsko, valonsko in bruseljsko. Borba med Flamci in Valonci se je v zadnjem času tako zaostriala, da se vlada vprašuje, da li ne bi bila boljša reorganizacija Belgije v gornjem smislu.

Nova Mussolinijeva pisma Chamberlainu

LONDON, 24. januarja. DNB poroča: »Daily Telegraph« poroča, da je predsednik italijanske vlade Mussolini nedavno naslovil na predsednika britanske vlade Chamberlaina pismo, v katerem izražajo željo za nadaljevanje angleško itali-

janskih razgovorov. List zatrjuje, da ni zaenkrat nikakršnih znakov, da bi Anglija forsirala take razgovore in se vesti o bližnjem potovanju Roberta Vansittarta v Rimu demantirajo.

Francoske bombe na francoska ozemlja

PERPIGNAN, 24. januarja. Pet francoskih bombnikov in 10 lovskih letal se je pojavilo nad obmejnim mestom Puigcerdo ter izvršilo 20 minut trajajoč bombardement. Polovica od 20 bomb je padla na francosko stran. Najbolj je trpela francoska obmejna naselbina Bourg-Madame in pa Osseja. Po okoliščinah je so-

dit, da gre pri tem bombardementu za to, da hočejo frankovci prekiniti železniško zvezo med Barcelono in Francijo. Na teruelški fronti so frankovci zavzeli nekatere postojanke. Iz Salamance poročajo, da je bilo ob zadnjem letalskem napadu republikanskih letal na Salamanco 225 ljudi ubitih, 400 pa ranjenih.

Delbos v Berlin?

PARIZ, 24. januarja. »Epoque« ugotavlja razpravljajoč o francosko nemških odnosih med drugim, da se zaenkrat še ne sprožuje vprašanje potovanja francoskega zunanjega ministra Delbosa v Berlin. Ugotavlja pa gotovo zboljšanje v

odnošjih med Francijo in Nemčijo, vendar pa ni končno zblizanje med obema državama zadeva psihologije, ampak mora biti to zblizanje osnovano tudi na konkretnih dejstvih.

Usoden potres na Havajskem otočju

HONOLULU, 24. januarja. Včeraj so se čutili močni potresi sunki. V gledališču je med predstavo nastala panika in je občinstvo v srditem navalu bežalo iz gledališča. V trgovinski četrti mesta so se majale hiše. Potres se je čutil na vsem havajskem otočju in se je istočasno pojavila na nebesnem svodu neka čudna bleščeča svetloba. 12 nadstropij visoki stolp Aloha se je razmaja tako zelo, da

se je bilo bati katastrofe, merilna sredstva havajskega vseučilišča so od potresa popolnoma uničena. Tudi telefoni in telegrafske napeljave so bile deloma prekinjene. Iz otočja Maui poročajo, da je potres razdeljal tamkaj več trgovinskih hiš, tudi človeške žrtve so bile, vendar ob času poročila točne številke še niso znane.

Kitajska letala se uspešno uveljavljajo

SANGHAI, 24. januarja. Kitajski letalci so želi lep uspeh pri ponovnem zavzetju mesta Mingkvanga ob železniški progi Nanking—Tiencin. Posebno so se pri tem obnesla kitajska lovška letala in

je bilo na obeh straneh mnogo letal sestreljenih. Doznava se, da bodo Japonci opustili progiranje proti Nankovu in Kantonu. Kitajska letala so z uspehom dvakrat bombardirala Wuhu.

vzročile, da je bilo turistov nekoliko manj, morebiti pa je pri vsem tem vplivala tudi podražitev življenja pri nas, kjer so bili tujci v prejšnjih letih navajeni na naše splošno priznane nizke cene. Eno najvitalnejših vprašanj našega tujškega prometa pa predstavlja naše

hotelirstvo, ki se ne more dokopati do potrebnih investicijskih in obratnih kreditov, vendar pa je g. minister dr. Vrbanić ob zaključku svojega ekspozicije izrazil upanje, da bo mogoče tekom leta najti zadovoljivo rešitev tega vprašanja v korist našega tujškega prometa.

Politična obzreje

Demonstracije

V soboto dopoldne so v okviru izrednega zasedanja sv. arhiepiskopskega sabora pod predsedstvom mitropolita Dositeja opravili v cerkvi sv. Save v Beogradu šestmesečni pomen za blagopokojnim patriarhom Varnavo, poglavarjem srbske pravoslavne cerkve. Avala poroča v tej zvezi: Po pomeni se je sestavil spreved s približno tisoč osebami, med katerimi je bilo tudi več sto duhovnikov. Spreved je krenil po glavnih mestnih ulicah od Savinjačke crkve do patrijarhije v popolnem redu in miru brez vsakih vzklikov in incidentov. Pred patrijarhijo se je spreved po pozdravnih govorih in po sprejemu odposlanstva s strani zastopnikov sv. arhiepiskopskega sinoda pričel razhajati. Po dogovorjenem načrtu je pa nato skupina mladeničev, po večini levičarsko usmerjenih ljudi skušala brez sodelovanja duhovnikov prirediti v sredini mesta demonstracije zoper vlado. S pravočasno intervencijo oblasti so demonstracije že v samem začetku preprečili in mladeniče razpršili, tako da ni prišlo do nobenih posebnih incidentov ali poškodb. Red in mir v mestu ništa bila kajena.

Konferenca izvršnega odbora SDS

V Zagrebu je bila v soboto v stanovanju dr. Svetizarja Ivkovića konferenca članov izvršnega odbora biv. SDS, ki se nahaja v Zagrebu. Konferenci so prisostvovali V. Vilder, dr. H. Krizman, dr. S. Budisavljević, S. Kosanović, dr. S. Ivković in Juraj Gašparac. Dr. Krizman je poročal na seji o svojem bivanju v Beogradu, Vojvodini in Slavoniji.

Prognoza

»Jutarnji list« meni: »Glasovi občinskih predsednikov bodo odločili pri volitvah senatorjev v savski banovini ozioroma bodo zajamčili večino koalicije SD. Ker pa se določajo mandati po D'Houtovem sistemu, SDH ne more dobiti vseh mandatov. V vrstah SDK računajo, da bodo dobili šest, najmanj pa pet mandatov. — V vrstah JRZ pa zatrjujejo, da bo lista JRZ dobila dva mandata. V tem slučaju bi bila izvoljena finančni minister Dušan Letica in dr. Mile Miškulin, zastopnik JRZ. Če bi bil dr. Miškulin izvoljen, potem ne bi prodrli šesti kandidat z liste SDK, Nikola Srdović, kmet iz Zaklopice. Vsekakor pa domnevajo v vrstah SDK, da je zasiguranih prvih pet mest: inž. Avgust Košutić, dr. Krujević, dr. Milan Kostić, dr. Ivan Pernar in Jakob Jelašić.

Dr. Krujević

»Samouprava« objavlja sledečo beležko: »Hrvatski dnevnik« prinaša izjavo brivšega narodnega poslanca Radićeve stranke dr. Krujevića, ki je sedaj kandidat koalicije SD za senatne volitve. V tej izjavi zatrjuje dr. Krujević, da njegovo bivanje v inozemstvu in vrnitev v domovino ništa niti najmanj odvisna od kandidacije in volitve. On izjavlja, da je zaposlen pri točno odrejenem delu in da se bo vrnil v domovino, ko bo izvršil zaupano mu delo. Kratko in jasno! Zelo lepe besede g. Krujević, vendar bi bilo zanimivo vedeti, pri kakšnem delu sedi v inozemstvu, kakšne vrste je ta posel. Kolikor nam je znano, je bil g. Krujević nekoč odvetnik, delo, ki ga vrši sedaj v inozemstvu, pa ni niti advokatsko niti

Pabecki

Dogodki pri Sv. Marku

»Sokolska volja« piše v št. 56: »Povedali smo že v št. 54, kako so na Silvestrovo z nožem zahrbtno napadli in nevarno ranili naraščajnika Šimenka, ki je bil navzoč pri silvestrovanju v hiši brata Petra Cvetka. Sedaj je prišel na vrsto brat Cvetko sam. To se je zgodilo dne 7. t. m. Zvečer tega dne je hotel k svojemu bratrancu v bližnje Bukovce. Odpeljati se je nameraval s kolesom, ki ga je čakalo pred njegovo hišo. A preden je sedel na kolo, so mu ga »prijatelji« polomili in razrezali gumo, da je moral v Bukovce peš. Ko se je ponoči vračal domov, sta ga dohitela dva razbojnika, ki sta ga obklala, da je brat Cvetko ranjen obležal na cesti. Ko so ga našli, so ga morali spraviti v bolnišnico. Brat Peter Cvetko je knjižničar sokolske čete pri Sv. Marku. V istih Bukovcih so lani meseca aprila do smrti pobili brata Zelenka, člana iste čete. Tudi to smo že povedali, da so ves inventar te čete vrgli iz šolskih prostorov.«

Pogrnacija

V »Koroškem Slovincu« št. 3 beremo: »Ta je pogrnacija. V Črešnjah na Zili je Südmarka — kot še v nešteti drugih krajih — priredila šolsko božičnico. Na njej je govoril tudi tamošnji nadučitelj Ferlitsch in povedal tudi to: »Otroci, držite k Nemcem! Ne nasedajte vabljivim glasovom z onstran Karavank. Mi Windische vidimo, kako nas imajo Nemci v deželi radi in kako nas lepo sprejemajo tu nikjer zatirajo. Slovenci pa so nas za časa zasedbe topli in bili. Četudi govorimo vindiš, čutimo nemško in smo svoj nemški čut dokazali že večkrat in ga vedno spet dokazujemo. Mi Windische smo za časa koroških bojev in glasovanja vedeli, kam spadamo, vo vemo še zdaj in če bodo kedaj Slovenci z onstran Karavank segli po naši deželi, jih bomo sprejeli z bombami in pištolami.« (Govor sta v nekaterih odstavkih prinesla celovška lista »Freie Stimmen« in »Bauernbündler« v krajevnem dopisu, ki ga zaključuje stavek: Nadučiteljev nagovor je bila pogumna izjava za nemško državo Avstrijo.«

Zopet: Premog

»Erg. list« poroča v št. 8: »Gen. direkcija drž. železnice je morala naročiti v tujini 61.500 ton premoga za 20 milijonov dinarjev, in sicer je naročila 46.500 ton v Nemčiji, 15.000 ton pa v Bolgarski. Naročila pa je ta premog v tujini, ker ji je baje domačega zmanjkalo. Zmanjkalo ji ga je pa zato, ker drž. železnice vedno bolj omejujejo dobavo premoga iz domačih zasebnih premogovnikov. Pomankanje je nastalo le po krivdi železnice same. Poleg tega pa je še bilo ob kruh polno domačih delavcev, ker niso bili do mači rudniki dovolj zaposleni. Namesto njih bodo sedaj tuji. Kdor more razumeti takšno politiko, naj jo razume, mi je ne moremo. Sedaj hoče železniška uprava še zmanjšati dobavo iz zasebnih premogovnikov ter bo zaradi tega investirala 150 milijonov dinarjev v državna rudarska podjetja. Prav lepo je, če napredujejo državni premogovniki, toda prav majo pametno pa je, če bomo investirali 150 milijonov denarja davkoplačevalcev v to, da bodo imeli zasebni rudniki manj dela. To je pač e višek nepremišljene politike, kadar se investira državni denar zato, da imajo zasebna podjetja manj dela. Posledica te »sijajne« politike bo, da bomo najemali draga posojila za to, da na enem kraju odpiramo nove, na drugem pa zapiramo stare premogovnike. Na eni strani bo sicer res prišlo nekaj ljudi do kruha, na drugi pa tem več ob kruh. Kdor more, naj razume to čudno gospodarsko politiko!«

pravno, razen če je morda spremenil svoj poklic. Sicer pa nismo niti radovedni niti zavidni ter želimo g. Krnjeviču, da mu gredo posli od rok, seveda če ne gre za stvari, ki bi bile kvarne in škodljive za narodne in državne interese.«

Spomnite se CMD!

Sokolstvo

Lepi uspehi naših Sokolov na Jahorini

Sokolske smučarske tekme, ki jih prireja SKJ, so se nadaljevale s tekmovanjem v smuku, smučskih likih, alpski kombinaciji in slalomu. V smuku, ki se je vršil na 4 km dolgi progi, je zmagal Slavko Urbar z Jesenic v času 2:40:40, v smuku članic na 2 km pa je zmagala Redi Ulcingerjeva iz Slovenske Bistrice s časom 1:14. V smučskih likih si je med moškimi naraščajem priboril prvo mesto Avgust Hefer iz Slovenske Bistrice. V kombinaciji, smuku in slalomu med ženskimi naraščajem je bila prva Heda Kavničeva iz Sarajeva v času 2:35.

Včeraj so se letošnje sokolske smučske tekme zaključile s tekmovanjem v smučskih likih, patrolnim tekom, štafetnim tekom in v skokih. V tekmovanju v smučskih likih je zmagal Slavko Urbar (Kranj), v patrolnem teku na 10 km s streljanjem iz puške je zmagala župa Kranj v času 37:12, v štafetnem teku 4 krat 2 km za ženski naraščaj si je priborila prvo mesto štafeta Sarajevo s časom 37:27, v skokih za člane pa je zasedel prvo mesto Gregor Klančnik, ki je dosegel najdaljši skok 37 m.

Gasilstvo

Mariborski gasilci so lani obvarovali škode za preko 11 milijonov din

V dvorani Gasilskega doma na Koroški cesti so se zbrali polnoštevilno v soboto zvečer člani gasilske čete Maribor-mesto. Letošnji občni zbor je otvoril in vodil predsednik mariborske gasilske čete g. Bogdan Pogačnik, ki se je v svojih uvodnih izjavah spomnil predvsem našega mladega kralja Petra II. Zatem je bila poslana udanostna brzojavka pokrovitelju gasilstva Nj. Vel. kraljeviču Tomislavu ter pozdravna brzojavka resornemu ministru dr. Mletiču. Predsedujoči je naslovil zatem tople pozdravne besede navzočim odličnikom. Zboru naših gasilcev so prisostvovali med drugim dr. Šiška, sreski načelnik Maribor levi breg, L. Eiletz, sreski načelnik za Maribor desni breg, stolni župnik msgr. Umek, mag. direktor Rodošek v zastopstvu mestnega načelstva, občinski svetnik Leskovar, Sprager in dr. Kovačec, nadalje zastopnik mariborske gasilske župe g. Kesler Hinko ter zdravnika mestni fizik dr. Novak in dr. Bedjanič. Sledila so poročila četnih funkcionarjev in sicer poveljnika Krambergerja Franca, tajnika Jovčiča Iva, blagajnika Divjaka Bogomirja, gospodarja Gustinčiča Justina, orodjarjevega namestnika Semeniča Andreja, medtem ko je poročilo o delovanju kulturno prosvetnega odseka podal g. Hameršak Vinko.

Poročila četnih funkcionarjev so bila kratka in jedrnat ter nam osvetljujejo veliko in požrtvovalno delo naših vrlih obmejnih gasilcev, ki so v preteklem letu izvršili ogromno delo. Iz poveljnikovega poročila posnemamo, da je bila mariborska gasilska četa v akciji pri 12 požarih v mestu (od teh 1 velik, 3 srednji ter 8 manjših), katerih povzročena škoda je cenjena na 1,650.000 din, medtem ko znaša obvarovana škoda okrog 9 milijonov din. V okolici je četa sodelovala pri 15 požarih, katerih obvarovana škoda se ceni na 2,300.000 din, dejanska škoda pa 1,320.000 din. Nežgodnih posredovanj je bilo 16. V celoti je torej mariborska četa posredovala v 43 primerih z 361 vozovi ter 364 gasilci, ki so za to porabili 1458 delovnih ur. Nujna potreba pa je, da se čim prej nabavi vsaj nekaj novih strojev. Gasilci se morajo vežbati tudi v sodobnem načinu gašenja s peno, dasiravno je ta način pri nas vsaj trenutno radi denarnega vprašanja več ali manj nedosegljiv. Iz tajniškega poročila posnemamo živahno administrativno delo. Četa šteje danes 103 redne člane (od teh 67 izvršujočih) ter 557 podpornih članov. Dosedanje delo je oviralo pomanjkanje primernih ter odgovarjajočih pisarniških prostorov. Blagajniški registri beležijo din 331.580 dohodkov ter istotoliko izdatkov. Četna imovina je narasla na 928.769 din. Zanimivo je poročilo orodjarjevega namestnika, ki pravi, da so gasilski vozovi prevakili v preteklem letu 365 km in porabili za to 859 litrov bencina, reševalni vozovi na 21.015 km ter 6283 litrov bencina. Skupno se je torej zvišala po-

raba bencina na 7.142 litrov, medtem ko znaša preveljena kilometrina 21.380 km. Poročilo šefzdravnika dr. Bedjaniča navaja, da je bilo v pretečenem letu 2160 prevozov s 4 reševalnimi vozmi, pri katerih je sodelovalo 5753 reševalcev. Daljših prevozov je bilo 22, od teh največ v

Sportna gibanje

Presenečenje v tekmovanju za Maverjev pokal

Presenetljivo visoka zmaga ISSK Maribora nad SK Železničarjem in presenetljivo nizek poraz Slavije proti Rapidu

V nadaljevanju tekmovanja za Maverjev zimski pokal sta bili včeraj na programu dve tekmi, ki sta obe končali tako, kakor so le malokateri pričakovali. Srečanje med starima rivaloma ISSK Mariborom in SK Železničarjem se je pripisovala precejšnja važnost in ker so bile tudi vremenske prilike naravnost idealne, se je na stadionu SK Železničarja ob Tržaški cesti zbralo okoli 1000 gledalcev, ki so bili včeraj priče nadvse lepe in zanimive igre. Včerajšnji obisk pa je tudi dokazal, da se zanimanje za nogometni sport stopnjuje od nedelje do nedelje in da je zamisel tekme, igrati tudi po zimi, dobra stvar.

Kot prvi par sta včeraj nastopila

SK Rapid : SK Slavija 2:0 (2:0)

Rezultat prilično odgovarja poteku igre, vendar neodločen rezultat tudi ne bi bil krivičen. Slavija je namreč včeraj zelo dobro zaigrala ter je nudila svojemu nasprotniku čvrst odpor. Zelo dobra je bila tokrat ožja obramba, zlasti vratar, ki se je posebno izkazal. Pa tudi ostali formaciji sta zadovoljivo rešili svojo nalogo. Rapid je včeraj v splošnem razočaral. Niti ena formacija se ni mogla vzpeti do smiselne skupne igre in se zdi, da je enajstotica svojega nasprotnika malce podcenjevala, kar bi se kmalu bridko maščevalo. Sodil je v splošno zadovoljstvo g. Kopic.

Nato sta nastopila

ISSK Maribor : SK Železničar 6:3 (2:2)

Po neodločnem rezultatu, ki ga je ISSK Maribor dosegel preteklo nedeljo proti SK Rapidu, je dala včerajšnja igra ISSK Mariboru zopet upanje. Kot celota je moštvo ISSK Maribora včeraj zelo ugajalo, in se ves čas požrtvovalno borilo, ko da bi šlo za točke. Skratka: Enajstotica je igrala, čeprav ne velikega nogometa, pa vsaj resno, in so se igralci po svojih močeh potrudili. Znatno premoč v polju, zlasti v drugi polovici, si je priborilo moštvo s pametno igro srednje vrste. Ta je prestregla nebroj žog in jih

bližnji Gradec. Reševalec Rupert Letnik je praznovol svoj prvi tisočak rešilnih prevozov, za kar mu je bila na občnem zboru izrečena še posebna zahvala.

Predsedujoči s. je zahvalil vsem funkcionarjem za izčrpana poročila. Mariborska četa si bo v tekočem poslovnem letu nabavila najmodernejši orodni voz ter voz za prevažanje gasilcev. Proračun za leto 1938 ki je predviden na 500 tisoč 600.75, bo pa le tedaj izvedljiv, če bo zadeva med četo in mestno občino v smislu novega gasilskega zakona v pogledu obveznosti dokončno urejena. Reševalna služba je postala takorekoč podjetje, saj so znašali dohodki 144.000 din. Čuti se pa potreba gasilstva in reševalcev, da bi lahko nabavljali v te svrhe nezatrošarjen bencin, kar bi humano delo gasilstva znatno olajšalo. V imenu nadzornega odbora je podal poročilo dr. Kovačec in je bila predlagana blagajniška razrešnica s posebno zahvalo soglasno sprejeta. Za predstavnika za župno skupščino sta bila izvoljena dr. Milko Bedjanič in Jovčič Ivo. Ob zaključku so občni zbor pozdravili stolni župnik msgr. Umek kot zastopnik škofa dr. Tomažiča, mag. direktor Rodošek v imenu odsotnega župana dr. Juvana, Franjo Skaza za Združenje trgovcev in g. Benedičič za tovariški odbor.

Po izčrpanem dnevnem redu je predsednik g. Pogačnik s toplo zahvalo vsem četnim funkcionarjem ter članom gasilcem in reševalcem ter z vznešenim pozivom k še vztrajnejšemu delu v bodoči poslovni sezoni zaključil lepo uspehi občni zbor.

servirala napadu, pri tem ji je posej precej olajšala nasprotna srednja vrsta, ki se je venomer držala branilske črte. Obramba je bila mestoma nesigurna, dopustila je precej kritičnih momentov pred golom, na srečo ni bilo v moštvo SK Železničarja nobenega strelca, ki bi bil te slabosti izkoristil. Značilno je, da si je ISSK Maribor priboril zmago z 10 igralci, ker je Jurgec (levo krilo) radi poškodbe igral samo prvi polčas. Njegovo mesto je v drugem polčasu zavzel igralec bivše SK Ilirije Ilvar (Ice), ki je v prvem polčasu igral levega krilca.

SK Železničar je včeraj nastopil v dokaj čudni postavi, s katero v bližnji bodočnosti najbrže ne bo žel pozitivnih rezultatov. Razen treh igralcev prvega moštva so namreč igrali večinoma sami juniorji, ki pa so v splošnem zadovoljili. Manjka jim samo gotova tekmovalna rutina in vztrajnost, kar se je včeraj izkazalo zlasti v drugem polčasu. Razen tega so bili igralci telesno prešibki, da bi mogli močnejšemu nasprotniku uspešno kljubovati. Najboljšo formacijo so imeli Železničarji v napadalni vrsti, ki je imela sicer mnogo prilik za uspeh, ki pa je bila pred golom neodločna in je bilo tudi netočno streljanje usodno. Krilci so bili zlasti v drugem polčasu preveč defenzivni, branilca sta še nekam zadovoljila, zelo nesiguren pa je bil vratar.

Igra sama je bila sicer ostra, toda vedno v mejah dovoljene igre, tako da se ni pripetil niti najmanjši incident. Če končno ocenimo tudi sodnika g. Kasperja, lahko trdimo, da je v splošnem dobro opravil svoj posel. Napravil je sicer nekaj pogrešk v presoji ofsoidov in faulov, ki pa gredo najbrže na račun začetka nogometne sezone.

Ostale nogometne tekme

Zagreb: Gradjanski:SK Ljubljana 6:1 (4:1).

Beograd: BSK:Jugoslavija 1:1 (1:0).

Gradec: Sportklub:Südbahn 6:1 (3:1).

Sturm:Wacker 11:1 (6:0).

Spit: Hajduk:reprezentanca Dalmacije 9:0 (5:0).

Zdravstva

O prehladu

V zimskih dneh, ko ostra burja brije čez poljane in dež premoči ljudi do kože, se pojavijo tudi prehladne bolezni in marsikdo bo primoran že radi nahoda, influence, angine nekaj dni leči v posteljo. Pa tudi marsikateri gram aspirina, piramidona, espiženina in kakor se že vsa ta sredstva imenujejo se bo zaužil za olajšavo teh neprijetnih dogodiljav. Pozna se promptni učinek teh sredstev, vendar bo malokomu znano, s kakšnim mehanizmom zmanjšajo temperaturo telesa. Smatra se, da se regulira telesna temperatura po nekem gotovem centru, ležečem v možganih. In sicer učinkuje ta potom centrov, ki regulirajo na eni strani preosnovno, na drugi strani cel aparat žil. Kemična regulacija toplote izhaja iz preosnove hrane; tempo in obseg, v katerem se preosnuje hrana v telesu, je merodajen za proizvodnjo toplote. Na drugi strani cel aparat žil. Kemična regulacija toplote izhaja iz preosnove hrane; tempo in obseg, v katerem se preosnuje hrana v telesu, je merodajen za proizvodnjo toplote. Na drugi strani ima aparat žil naloge, razširjajo in zoževajo žile, priložnostno, torej fizikalna oddaja toplote. Oboje — proizvodnjo in oddajanje toplote — stoji pod vplivom proizvodnje toplote. V vročini pa je centrum toplote okrnjen. Takojšnja posledica je zmanjšanje vpliva na preosnovno, katerega tempo se zviša in obseg poveča; t. j. proizvod toplote se poviša, temperatura telesa se zviša. Na drugi strani pa se ohromenje centra izrazi na ta način, da zamenjuje s protisilami proti zvišanju temperature početi šele, kadar temperatura doseže gotovo stopnjo. Čim močnejši je center radi strupa hekerij oškodovan, tem večja bo vročina, dokler ne odgovori cen ter s protisilami. Smatra se, da sredstva za vročino aspirin (Bayer), Pyramidon (Höchst) učinkujejo najprvo na centru, ki regulira žile, in s tem povzročijo povečano oddajo toplote. Istočasno vplivajo pa tudi na center za preosnovno s tem, da ga ohromijo in s tem zmanjšajo proizvod toplote. Sredstva za vročino tvorijo torej nekako nadomestilo za manj kajočo regulacijo centrov, ki so v vročini oškodovani.

Med kot pomirjevalno sredstvo. Vse pretnalo cenijo ljudje med in ga premalo uživajo. Med je zelo hranljiv in krvotvoren, zato bi ga morali slabokrvni ljudje uživati vsak dan. Med pa upliva tudi pomirjevalno na živce. Zdravniki ga priporočajo vsem tistim, ki slabo spe. Med se lahko uživa s kruhom ali raztopljen v vodi ali v mleku.

Zavarovanje proti tuberkulozi. V Švici je 8 zavarovalnic uvedlo posebno zavarovanje za slučaj tuberkuloznega obolenja. Te nove ureditve se je poslužila cel četrtina zavarovancev bolniških blažajin. Da je bilo to zavarovanje posebno potrebno, kažejo številke. Takoj prvo leto se je zdravilo v sanatorijih okoli 5000 zavarovancev s 580.000 oskrbnih dni. — Stroški za en bolezenski slučaj znašajo 330 frankov. Stroške 150 dni nosi zavarovalnica, ostale stroške pa država. V našem zavarovanju morajo vse stroške nositi delavci sami, tudi za tuberkulozna obolenja. V drugih državah smatrajo tuberkulozo za splošen državni socialno-zdravstveni problem.

Zdravilo proti gobavosti. John Reestierna, ki se že dolga leta bori proti gobavosti, je v svojem nedavnem predavanju poročal o uspehih, doseženih delno od njega, delno pa od drugih zdravnikov, z uporabo seruma proti gobavosti. Od leta 1933, je deloval ta švedski učitelj v deželah, okuženih od gobavosti. Bil je v Abesiniji in drugih deželah Afrike, kjer imajo kolonije gobavcev. Bil je tudi v Kolumbiji in Venezueli kakor tudi v največji koloniji gobavcev v Južni Ameriki, kjer je zbranih 5000 teh nesrečnejev. V vseh teh krajih je z uspehom uporabljal svoj serum, dal ga je pa tudi 30 drugim zdravnikom in vsi so dosegli razveseljive uspehe v boju proti boleznim, ki je že od nekdaj pravi bič človeštva. Novi izum dr. Reestierne se bo najbrž v kratkem izdeloval tvorniško.

Mariborske in okoljske novice

Davi je bila izropana izložba Pšunderjeve urarne!

Davi je bil v Mariboru zopet izvršen drzen vlom, ki po načinu izvedbe daje slutiti, da je na delu zopet drzen profesionalni vlomilec. Pasantje, ki so se namreč davi okoli 3. ure vračali iz nočnih lokalov domov, so v Dvořakovi ulici št. 10 opazili, da je veliko izložbeno okno urarja Maksa Pšunderja, ki ima v omenjeni hiši svojo prodajalno, popolnoma razbita. Kmalu zatem je prispel na kraj razdejanja tudi policijski stražnik, ki je četrte ure popreje ob svojem službenem obhodu šel mimo Pšunderjeve urarne. Takrat je bilo še vse v redu in je torej evidentno, da je bil drzen vlom izvršen v času med 2.45. in 3. uro zjutraj. Da gre za vlom, dokazuje okolnost, da so iz izložbenega okna izginile nekatere dragocene ure in zlate verižice, ki jih je vlomilec v naglici pobral iz izložbenega okna. Na kraj vlomja se je podala tudi posebna policijska komisija, ki je proučila vse okolnosti, ter obstoja domneva, da je storilec veliko izložbeno okno, ki je 6 mm debelo, razbil s pomočjo kam-

na, ki ga je bil popreje ovil v kakšno cunjno ali blago. Ta način razbijanja stekla, ki ne povzroča preveč hrupa, je zlasti priljubljeno pri profesionalnih tatih in vlomilcih v večjih mestih, vendar pa so bili pri nas takšni slučaji precej redki.

Policija ima tudi že nekatere konkretne sledove in je upati, da bo storilec v najkrajšem času izsleden. Točna škoda, ki jo trpi urar Maks Pšunder, doslej še ni ugotovljena, vendar pa bo presegala vsoto 10.000 dinarjev, saj znaša škoda samo na razbitem steklu izložbenega okna okoli 6000 dinarjev. Tekom današnjega dopoldne pa se je pojavila tudi nova verzija, po kateri naj bi kakšen ponočnjak v prešernosti razbil izložbeno okno, dočim naj bi bil drugi to priliko izrabil in ukradel iz izložbe ure in zlatino. V kolikor je ta verzija točna, bo dognala nadaljnja preiskava. Na Poljski poti so našli v teku dopoldne stojiako, na katerem se obešajo dragocenosti, ter zlato verižico. Med ukradenimi predmeti je največ žepnih in zapestnih ur.

Občni zbor strelske družine na Pobrežju

V soboto zvečer je imela strelska družina na Pobrežju svoj 5. občni zbor, na katerem so podaljšali naši strelci poročilo o svojem uspešnem delu v preteklem letu. Po uvodnih besedah je predsednik br. Caf Ivo pozdravil delegata marib. strelskega okrožja br. Slavka Rejo, nadalje zastopnike Sokola br. Požarja Antona, pev. društva »Zarje« g. Pšeničnika Antona, sekcije »Peruna« g. Ungerja in ostalo članstvo, ki se je zbora udeležilo v častnem številu. Iz poročil društvenih funkcionarjev je bilo povzeto, da je družina tudi v preteklem letu napredovala. Prirejenih je bilo več tekem, skozi vse leto pa so se vršile strelske vaje. Društvena blagajna izkazuje 1293 din. prebitka. Po poročilih funkcionarjev se je oglašil k besedi br. Slavko Reja, ter pozdravil zbor v imenu strelskega okrožja. Povzdaril je, da je pobreška družina ena izmed najboljših v okrožju ter bodril članstvo k še uspešnejšemu delu za procvit

strelskega udejstvovanja. Omenil je še, da bo skušalo MO realizirati načrt o strelšču pri gramoznici ob Ptujski cesti. Tudi bo izšel nov strelski zakon, ki bo članom družin nudil skrajšan kadrovski rok. Nato se je vršila volitev odbora in so bili izvoljeni: predsednik Caf Ivo, podpredsednik Sudžuković Djuro, tajnik Ipa-vec Karel, blagajnik Polak Staniko, odborniki Pliberšek Ignac, Makuc Mirko, Bezek Ivan, Čeh Franjo, Rojko Ludvik, Vera Klemenčič (načelnica ženske sekcije), namestniki Jurkovič Karel, Murgelj Jože, Garvas Zvonko, nadzorni odbor Požar Anton, Vežjak Danilo in Štibil Jože. Za delegate za okrajno skupščino so bili imenovani Požar in Sudžuković. Predsednik se s kratkim govorom še zahvalil vsem za zaupanje ter zaključil zbor z vzklikom vdanosti Nj. Vel. kralju Petru II. ter vzvišeni kralji, rodbini. — Zdravo!

VREMENSKA NAPOVED. Za jutri v torek 25. t. m. napoveduje dunajska vremenska napoved: Milo vreme bo trajalo. V dolinah med hribovjem jutranji mraz. Na vrhovih naraščanje temperature.

Maribor dobi hangar. V Maribor je prispela komisija letalskih strokovnjakov iz Zagreba in Beograda pod vodstvom šefa tehničnega oddelka letalskega poveljstva podpolkovnika Todorovića iz Beograda. V spremstvu odbornikov »Naših kril« in predstavnikov tukajšnjih oblasti in so se napravili važni sklepi, ki se tičejo gradnje novega letalskega hangarja in organizacije letalskega prometa.

Odpriča noč in dan so groba vrata. V Kettejevi ulici 7 je preminil 69letni posestnik ter strojevodja v pokoju Franc Marnul, ki so ga prepeljali v Gradec, v Magdalenski ulici 19 pa je izdihnila v častitljivi starosti 81 let zasebnica Tan-ko Terezija. Preostalim žalujočim naše toplo sočutje!

Za agrarnega referenta pri sreskem načelstvu Maribor levi breg v VI. pol. skupini s prvim poviškom je imenovan g. Janko Osojnik, referent agrarnega urada v Mariboru.

Mariborski akvaristi so imeli včeraj dopoldne pri »Orlu« svoj redni letni občni zbor, ki ga je otvoril in vodil predsednik Tugomer Koser. Mariborski akvaristi so priredili v preteklem letu uspešno akvaristično razstavo ob priliki Mariborskega tedna ter društveno delo osredotočili za dvig in procvit gojenja akvarističnih rib. Pri volitvah je bil izvoljen g. inž. Tomšič za predsednika, dočim je ostali odbor ostal skoro nespremenjen.

Na dnu. Tukajšnje državno tožilstvo je pravkar zaključilo statistiko glede delovanja v letu 1937. Iz te statistike, ki se v njej zrcali ogromno delo, ki ga je izvršilo tukajšnje državno tožilstvo v pre-

teklem letu, je razvidno, da je državno tožilstvo prejelo 5643 prijav. Državno tožilstvo je v preteklem letu obtožilo 1379 oseb ali 24.44% prijavljenih oseb. Radi pomanjkanja dokazov je ustavilo postopanje v 1621 primerih, drugim sodiščem pa je odstopilo 924 oseb. Na podlagi obtožnic je bilo pri okrajnem sodišču v Mariboru pred sodnikom poedincom obsojenih 408 oseb, oproščenih pa 99 oseb, pred kazenskim senatom je bilo radi zločinstva obsojenih 638 oseb, radi prestopka pa 48 oseb, dočim je bilo 108 oproščenih. Pogojno je bilo lanj obsojenih skupno 420 oseb, dočim je bilo oddanih v polboljševalnico 5 oseb, v zavod za vzgajanje pa 8 oseb. Do 8 dni je bilo obsojenih 121 oseb, do 14 dni 37 oseb, od 15 dni do 1 meseca 126 oseb, od 1 do 2 meseca 140, nad 2 meseca pa 107 oseb.

Smrtna kosa. V splošni bolnišnici je preminil v 73. letu starosti viničar Žunko Anton, v Gosposki ulici 26 pa je izdihnila v častitljivi starosti 81 let Fehrenbach Ana, posestnica in vdova po urarju. Žalujočim preostalim naše iskreno in toplo sočutje!

Planinski ples dne 1. februarja bo zopet največja in najrazkošnejša prireditve sezone.

Zveza Maistrovili borcev sklicuje za 25. januar 1938 ob 20. uri članski sestanek v restavraciji Narodni dom. Poroča predsednik o deputaciji v Beogradu. Od- bor.

Jadranska straža. Ne pozabite, da bo dne 5. februarja »Jadranska noč«, priljubljena in udomačena prireditev J. S., ki ostane vedno v svoji enostavnosti in svečanosti odmev ljubezni in lepote do naših svetih obal. Te slikovitosti in živahnosti ne nudi nobena druga prireditev v Mariboru, zato je že sedaj za isto veliko zanimanje v vseh naših narodnih krogih, posebno pa v vrstah naših dam.

Kino

Kino Union. Film s krasno vsebino »Boj za dečka«. Lil Dagover, Willy Fritsch, Maria v. Tasnady.

Narodna gledališča

Ponedeljek, 24. januarja: Zaprt.

Torek, 25. januarja ob 20. uri: »Veronika Deseniška«, Red B.

Dr. Branko Gavella, najboljši jugoslovanski režiser, ki stalno deluje v inozemstvu in je letos celo povabljen v milansko Scalo, da postavi neko rusko opero, je pred leti režiral tudi v Mariboru menda najboljšo hrvaško dramo, Krležovo »Gospoda Glembočevič«. Zdej bo ta komad v Gavellovi režiji obnovil ter gostoval v glavni vlogi Leona Vladimir Skrbinašek, bivši član mariborskega, zdaj pa glavni režiser skopskega gledališča.

NAŠIM NAROČNIKOM!

Vse cenjene naročnike, ki so še v zaostanku, najvidneje prosimo, da čimprej poravnajo zaostali del naročnine. List izhaja le z dohodki naročnine in naj naročniki to upoštevajo, saj je naročnina »Večernika« za današnje prilike itak najnižja od vseh dnevnikov. Poravnava naročnine je potrebna tudi radi tega, da se dostava oziroma pošiljatev lista nemoteno nadaljuje.

UPRAVA »VEČERNIKA«.

Sokol Maribor I. poziva članstvo, ki se namerava udeležiti zleta v Pragi, naj se javi v torek 25. t. m. in petek 28. t. m. pri br. načelniku ob 20. uri v novi telovadnici magdalenske šole. Poznejše prijave se ne bodo mogle upoštevati. Zdravo!

Nočno lekarniško službo imata ta teden Minařikova in Remsova lekarna.

S stroto levo nogo so prepeljali mariborski reševalci 23letnega tkalca Ivana Žižka iz Pobrežja, stanujočega v Gosposvetki ulici 66. Pred hišo se mu je spodrsnilo in je tako nesrečno treščil na tla, da si je pri tem strl nogo v gležnju.

Opeklinam je podlegel. Pred dnevi so pripeljali v tukajšnjo splošno bolnišnico 44letnega viničarja Šobra Valentina iz Sv. Jakoba v Slov. goricah, ki se je bil pri gašenju gorečih hlevov opekel po vsem telesu. Ponesrečeni Šober je včeraj popoldne opeklinam podlegel. Zapušča globoko užaloščeno ženo in tri nepreskrbljene otroke.

Razne vesti

Kraljica Marija je prispela sinoči ob 16.15 s kraljevičema Tomislavom in Andrejem ter kneževičem Nikolom v London.

Predsednik vlade dr. Stojadinović je prispel sinoči ob 20.25 v Beograd. Pripotoval je z brzovlakom preko Ljubljane in Zagreba. Med potjo se je ustavil v Zagrebu.

Blumova žena je umrla. Po operaciji je umrla včeraj v bolnišnici v starosti Terezija Blum, žena direktorja francoskih social. delov. Bluma.

Študentske novice

Prost. gas. četa je na svečan način proslavila rojstni dan pokrovitelja jugoslov. gasilcev kraljeviča Tomislava. Ob 8. uri zjutraj se je četa podala z zastavo k sv. maši v cerkev sv. Jožefa. Po maši so se zbrali polnoštevno v Gasilskem domu k slavnostni seji, pri kateri je predsednik Kaloh obrazložil pomen dneva.

Macedonske novice

Dar. Neznani R. M. iz Maribora je poslal knjižnici CMD pri Sv. Treh kraljih večji zavitek knjig in revij. Posnemajte!

Zanesljiv.

Služkinja: »Gospa, jaz moram od vas, ker nimate več zaupanje vame.« — Gospa: »Zakaj ne? Saj sem celo ključ od omarice z mojih nakitom pustila pristo na mizi!« — Služkinja: »Ze, ze, toda ključ ne odpre...!«

Iz življenja in sveta

Ljudje v Birminghamu so pričakovali saje iz dimnikov kakor sodobno mano z neba

Kateri so voditelji angleške vojne industrije — Kdo je sir Townsend — Vloga bivših ministrskih uradnikov — Skrivnostne formule: U. Steel Cor., Vickers, Project and Eng.

Anglija se spet oborožuje. Ko se je v premogokopnem področju v Birminghamu in v Sheffieldu zopet pričelo kaditi iz tovarniških dimnikov, so ljudje po ulicah pričakovali dim in saje kakor novodobno mano z neba. Kajti zopet bodo delali! Sheffieldska »doba brivskih rezil« je minila, zopet se izdelujejo vojni stroji. Delavska stranka Hendersonova, apostola razoroževanja, je pristala na oboroževanje, ker daje to delavcem možnost za služko! Kongresi delavske stranke in strokovnih organizacij so vsi odbili resolucije, ki govorijo proti oboroževanju.

Na londonski borzi — Stock Exchange — govore samo o dvignu delnic tovarnih orožja. »Armstrong Withworth Fect«, »Project and Eng.«, »Skoda Wko«, »U. Steel Cor.«, »Vickers«. To so skrivnostne formule s številkami na borznih tečajih, a te številke rastejo kakor pod vplivom čarobne palice.

Kdo so ljudje, ki stoje na čelu teh podjetij? Preiskovalni odbor spodnje zbornice je skušal pozvati pred svoje sodišče upravne angleških tovarnih orožja. Niso prišli! Mogoče zato, ker jih sploh ni? Minili so časi velikih rodbinskih podjetij, ki so jim stali na čelu možje, kakor so bili Vickers, Armstrong in drugi. Danes se nahaja kapital v rokah delničarjev, ki so več ali manj anonimni. Vendar se tudi o njih marsikaj lahko izve.

Iz premoženja g. Vickersa se je razvila Vickersova družba, katere veje segajo tudi v številne tuje države.

Kdo torej upravlja municijske tovarne, kdo sklepa kupčije po naročilu anonimnih naročnikov? O tem že lažje dobimo informacije. V večini slučajev so to — kakor je ugotovil parlamentarni anketni odbor — bivši visoki uradniki angleških vojaških uradov. Bivši ravnatelj vojne ladjedelnice in tehniški svetovalec admiralitete sir Fenynson d'Encourt je več let upravljal tovarno orožja Armstrong, Lord Southborough, drugi ravnatelj Armstronga, je bil v vojni lord angleške admiralitete. Lord Sydenham in admiral Ottely, dva druga ravnatelja velikih tovarnih orožja in municije, sta bila mnogo let tajnika Comitee of Imperial Defense, najvišje instance angleškega imperija.

Angleški parlamentarci so razmišljali, ali ni ta oza zveza privatne vojne industrije in bivših visokih ministrskih uradnikov, ki so tem tovarnam izdajali naročila, zadosten dokaz korupcije? Nadalje so se vpraševali, ali ne olajšuje nadaljnje naročanje pri privatni industriji orožja izdajstva dragocenih tajnosti državne obrambe?

Sir Maurice Henkey, čudaški gošpod, ki prihaja na vse seje parlamentarnega odbora ako sije sonce ali dežuje s staromodnim dežnikom, je razložil članom parlamenta kot predstavnik vlade, da se vlada za sedaj ne more odreči pri-

vatni vojni industriji. Zgradnja lastne državne industrije orožja bi zahtevala po najpreznejših računih začetni kapital 25 milijonov funtov (6 milijard din). To je delovalo in ugovori so prenehali.

Vendar pa so kljub temu stavili na razpolago tako visok kapital. Anglija se je odločila, da zgradi vojne tovarne v državni režiji, ker ni privatna industrija orožja dovolj hitro izvrševala državnih naročil. Radi tega so z državno podporo mnogo podjetij razširili, mnogo pa zgradili na novo. Tako je bilo na primer za pehoto zgrajenih 17 tovarnih, za letalstvo

pa 15. Tako razširjenje produkcije vojne materiala zagotavlja Angliji tudi v slučaju pomoči zavazniških armad premoč v vojnem materialu. Za generalnega ravnatelja novih tovarnih je bil imenovan suhi in dolgi sir Reginald Townsend, državni uradnik, ki bo v naslednjih letih najmočnejši mož v vojni industriji.

Sir Townsend izhaja iz srednje meščanske rodbine ter je z dolgotrajnim in vztrajnim delom prišel na vodilno mesto v vojni industriji in je že od nekdanjega časa svoje izredne organizatorne sposobnosti.

15 letna filmska zvezda

Najnovejša zvezda na hollywoodskem obzorju je dopolnila te dni 15. leto — Ze sedaj je ena najbolje plačanih igralk Mlada Deanna mora dosti spati, hrano pa ji predpisuje zdravnik

Najnovejšo zvezdo hollywoodskega sveta so šele nedavno odkrili in je te dni dopolnila 15. leto. Deanna Durbin je že sedaj ena najbolje plačanih filmskih igralk v Hollywoodu. Sodišče za zaščito mladoletnih v Los Angelesu je odobrilo njeno pogodbo s filmsko družbo, po kateri prejema tedensko 1250 dolarjev, poleg tega pa še po 10.000 dolarjev za vsak film, v katerem nastopi. Po pogodbi je obvezana, da nastopi v treh filmih letno.

Nova zvezda se je rodila v Winnipegu v Kanadi in Los Angeles pa je prišla že v svojem prvem letu življenja.

Njen oče je bil namreč rahlega zdravja in se je moral preseliti v sončen kraj. Vse do podpisa pogodbe niso niti ona niti njeni starši slutili o kaki filmski karieri. Deanna je že kot mala deklica lepo in zelo rada prepevala in je često nastopala na šolskih produkcijah, njeni starši so pa želeli, da bi postala nekoč koncertna pevka in, ako ji bo sreča mila, tudi operna pevka.

Usoda je pa hotela, da je pred tremi leti studio filmske družbe Metro Goldwin Meyer iskal povsem mlado dekletce, ki lepo poje.

Znani hollywoodski impresarij Jack Sherrill je izvedel za malo Durbinovo, obiskal jo je na domu in prosil, naj mu zapoje nekaj znanih opernih arij. Dekletce mu je ugajalo in vzel jo je v studio. Preje nego se je rodbina Durbin zavedla, je bila pogodba že podpisana.

Nesreča je hotela, da so radi smrti igralca glavne vloge v tem filmu prekiniteli filmanje in je deklica padla v pozabo.

Deanna je obupavala, Jack Sherrill pa jo je tolažil.

V tem se ji je ponovno nasmejela sreča: Režiser, ki jo je prvi poslušal v studiju Metro Goldwina, je prešel k družbi Universal in ko je minila pogodba male Deanne z družbo Metro Goldwin, jo je takoj angažiral za Universal. Tu je začela

njena slava. S svojima prvima nastopoma v dveh filmih si je pridobila simpatije vsega Hollywooda kot lepa 15letna deklica, ki je obenem dobra igralka in dobra pevka.

Kalifornijski zakoni so pa prav strogi v pogledu mladoletnosti ter prepovedujejo mladoletnikom delati v filmu več kot 4 ure dnevno.

V prostem času izpopolnjuje mala Deanna svojo pevsko izobrazbo in dela šolske naloge za drugi dan. Da pa ne bi mnogostransko delo načelo njenega zdravja, mora dosti spati, hrano pa ji predpisuje zdravnik. Mladeniško veselje ji kvarijo samo fotoreporterji, ki jo čakajo na vsakem koraku ter se radi tega ne more tako posvetiti sportu, posebno drsanju toliko, kolikor bi želela. Težo slave je začutila t mlada izredno razvita deklica, ki jo čaka še velika bodočnost,

Zadnje telefonične vesti

BECK IN MICESCU STA KONFERIRALA

PARIZ, 24. januarja. Romunski zunanji minister Micescu je prispel včeraj iz Ženeve v Cannes, kjer je imel zelo dolgo konferenco s tamkaj se mudečim poljskim zunanjim ministrom Beckom in sicer v zadevah, ki se nanašajo na odnose saje med Poljsko in Romunijo. Micescu se je po konferenci vrnil v Ženevo.

SOVJETSKI KONZULAT GORI!

LONDON, 24. januarja. Po japonskih poročilih se nahaja sovjetski konzulat v šanghajski francoski koncesiji v plamenih. Vzrok požara ni znan, vendar je bil ogenj najbrže podtaknjen.

FRANCOVA PROTIOFENZIVA

PERTIGNAN, 24. januarja. General Franco je pričel s srdito protiofenzivo na teruelški fronti z namenom, da obkoli valencijske vojne sile. Že tri dni trajajo srdite borbe v odseku Muleton, ki obkrožuje prehod preko reke Alhambra.

Študentske novice

»Hmeljska princesa« krasno uspela! V soboto je bila premiera »Hmeljske princese«, ki je krasno uspela. Ljudi je bilo toliko, da so morali odhajati. Tudi splošni uspeh ob prvi reprizi je bil prodoren. Sokolski dom je bil natlačen. Čast in priznanje vrli študentski sokolski odski družini!

Ugodna prilika.

»Kam se ti pa tako mudi, prijatelj?«
»Domov. Žena mi je telefonirala, da je tako hudo prehlajena, da sploh ne more govoriti. Zato hitim domov, da izkoristim ugodno priliko.«

Žetja.

»Ko se vzameva, hočem, da bom tvoj talisman.«

»Kako naj pa to razumem, dušica?«
»No, hočem, da me boš povsod jemal s seboj.«

Razno

OPOZORILO!

Podpisani naznanjam, da nisem plačnik dolgov, katere bi napravila moja žena Alojzija. Straus Ivan, delovodja, Košaki 7. 406

Prodajam

KORUZO
drobnozrnato, po Din 135.—
oddaja Kmetijska družba,
Meljska c. 12, tel. 2-83, 284

Prodajam večjo množino suhih prima

BUKOVIH DRV
Marinc, Ruše. 272

Stanovanje

SPREJMEM GOSPODA
na stanovanje in hrano. Einspielerjeva 26, Melje. 409

2 SOBI IN KUHINJO
takoj oddam v najem. Studenti, Sokolska ul. 42. 309

Službo dobi

Iščem pridno, pošteno in marljivo

SLUŽKINJO

veščo gospodinjstva, z nastopom 1. II. Vprašati v upravi »Večernika«. 407

Službo išče

Iščem službo

POSTREZNICE

ali mesto hišnice s 1. februarjem. Naslov v upravi »Večernika«. 408

Zahvala

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so našega dragega pokojnika spremili na poslednji poti. Posebno se zahvaljujemo gg. govornikom, pevcem »Nanosu«, zastopnikom društev in mestne občine ter vsem darovalcem vencev in cvetja.

Maribor, 23. januarja 1938.

410

Družina Majcenova.

Ruby

»Tega ne storim nikoli.« je odgovoril Geoffrey. »Toda če boš še dolgo tako govorila, grem in se ustrelim.« je pristavil porogljivo.

»To bo tudi bolje, kakor pa da vzameš mene. Neenaki zakoni vodijo v obup in nesrečo.«

»Kakor je videti si vsekakor čitala mnogo romanov,« se je dalje posmehoval Rodney.

»Ne, nisem jih,« je odvrnila Ruby ogorčeno. »Toda mislim, da imam zdravopamet.«

»Ne maram žensk, ki imajo preveč zdravo pamet, ker navadno nimajo dovolj srca.«

»To je jako pametno govorjeno. Čim prej začneš sovražiti me, tem bolje bo.«

Sedaj je bilo konec njegovega potrpljenja.

»Oh, neumnost! Ruby« — prijel jo je za roke »reci mi, da ostaneš moja in me vzameš za moža.«

»Ne, na noben način ne rečem tega,« je izjavila slovesno. »Ne!«

»Pa pusti!« je vzkliknil Rodney besen, sunil njeno roko od sebe, se okrenil in stekel po griču.

V hipu je izginil.

Ruby je ostala sama in razburjena trgala bilko, ki jo je držala v roki. Bila je zelo nesrečna, a si ni hotela priznati tega in je skušala sama sebe prepričati, da je najbolje tako in da se mora še veseliti zato.

»Prav je, da je prišlo tako,« si je dejala ter jezna vrgla zadnji košček bilke. »Kako bi me njegova mati sovražila! Sreča je, da sem o pravem času izvedela vse. Kmalu bom zopet zadovoljna, kakor sem bila vedno, preden je prišel on... In ko odide...«

Umolknila je in s trudom zadržala bo-

lesten vzdih. Potem pa je naglo nadaljevala: »Kako nagle jeze je! Strašno. Saj je sunil mojo roko od sebe, kakor da me zaničuje, in dirjal je po hribu, kakor da me ne mara nikdar več videti, ne da bi se poslovil ali se vsaj enkrat ozrl. Upam, da bo smatral moje besede resno in odpotaval brez slovesa nazaj na to grdo Angleško...«

V daljavi je zadonel zvon, Mrak se je vlegel po gričih. Ruby je slišala šum valov v zalivu za holmom in ta šum je vplival na njo, kakor žalostna glasba. Globoko je vzdihnila. Potem je vzdignila svoje krilo in zbežala domov.

5.

Ruby je stala v mlečnici in tehtala surovo maslo, ki ga je hotela poslati naslednji dan na trg Bantry. Njen obraz je imel napet, pričakovanja poln izraz; in čeprav ji je nekaj stiskalo srce, je vendar mrmrala neko pesnico.

»Kako je lepo!« je vzkliknila ženska,

ki je pomagala Ruby ter občudovala rmenno maslo. Sonce je zlatilo s svojim svitom stene in tla; dve kokoši sta se hulili s postrani nagnjeno glavo po stopnicah navzdol. Niti najmanjšega šuma ni sta delali.

V tem se je oglašil zvonec na dvorišču. Naznanjal je delavcem, naj nehajo z delom in pridejo li kosilo. Bila je druga ura.

»Ze dve!« Ruby se je zamislila. »Tako pozno!« Prešel je dan, in še niti besedice nikakega znamenja od nikoder.

Zvonec je zopet utihnil, zato pa je bilo slišati na hišnih vratih prav krepko trkanje. Ruby je prisluhnila, hitro zasopla, je nadaljevala z delom. Kljub temu pa je spremenila barvo in dražesten nasmehek je zaigral okoli usten.

Vrača se torej k njej! Končno je vendar prešel strah, ki jo je mučil vso noč in ji ugrabil spanec.

(Dalje.)